

Paukarlahtelainen Seija Kortekallio perää pehmeämpiä arvoja maanviljelyyn

Tehomaatalouden tie kuljettu loppuun

– Maanviljelyä ei voida enää tehostaa voimaperäisiä viljelymenetelmiä kehittämällä. Keski-Euroopassa on jo viitteitä voimakkaasti viljeltyjen alueiden muuttumisesta elinkelvottomiksi: maa köyhtyy ja kasvitautit lisääntyvät. Tehoviljelyn ääripää on jo löytynyt, sanoo paukarlahtelainen maanviljelijä Seija Kortekallio.

Luonnon ja eläinten puolesta puhuva Seija viljelee miehensä kanssa Paukarlahdessa sukutilaa, joka siirtyi Seijalle parikymmentä vuotta sitten. – Olin alkanut kulkea navetalla, lypsää ja tehdä töitä tilalla jo kouluaikana, muistelee Seija.

– Olen vastuuvuorossa tästä tilasta ja maasta, jota rakastan. Tällä tilalla olen paikallani ja sen hoitaminen on sisäinen velvollisuuteni. Tila valitsi pikemminkin minut kuin minä tilan, pohtii Seija.

Tilan siirtyessä Seijalle navetassa oli lypsykarjaa. – Siihen aikaan karjatalous oli luonteva vaihtoehto. Karjatalous on myös suhteellisen luonnonmukainen mentelmä, joka pitää pellot elävinä, sanoo Seija Kortekallio.

Pari vuotta sitten todettiin, ettei karjatalous ole enää järkevää toimintaa ja lypsylehmät hävitettiin.

– Karja oli minulle kaikki kaikessa, elämäntehtäväni. Sen kautta olin saanut ammattititeettiäni ja se rytmitti tilan elämää, kuvaa Seija.

Lypsykarjasta luopuminen ei ollut tuskatonta, vaikka tilalle jäikin hiehoja ja vasikoita. – Toivottavasti sitten, kun lapset ovat isoja, he eivät tunne tekeväänsä turhaa, älytöntä ja haitallista työtä tilalla, sanoo Seija.

Nyt tilalla katsotaan, mihin kehitys johtaa. Uutta suuntaa mietittäessä tilalla on vielä eläimiä, sillä viljellään leipäviljaa ja kekeillaan luomu-tuotantoa.

Maatalousyrittäjät pelinappuloina

Seija Kortekallio sanoo maata-

lousyrittäjien olleen pelinappuloita, jotka ovat joutuneet sinittelemään valtion määräämien hintojen ja muiden sanelemien tuotantokustannusten välissä. Maatalousyrittäjän osaksi on jäänyt tehdä työtä niin paljon kuin jaksaa.

– Tilanne on pakottanut viljelemään maata ja hyödyntämään karjaa mahdollisimman tehokkaasti. Jos koko maatalouden uuraaminen tehokkuusajattelulle jatkuu, lannoite- ja myrkyongelmat lisääntyvät, sanoo Seija.

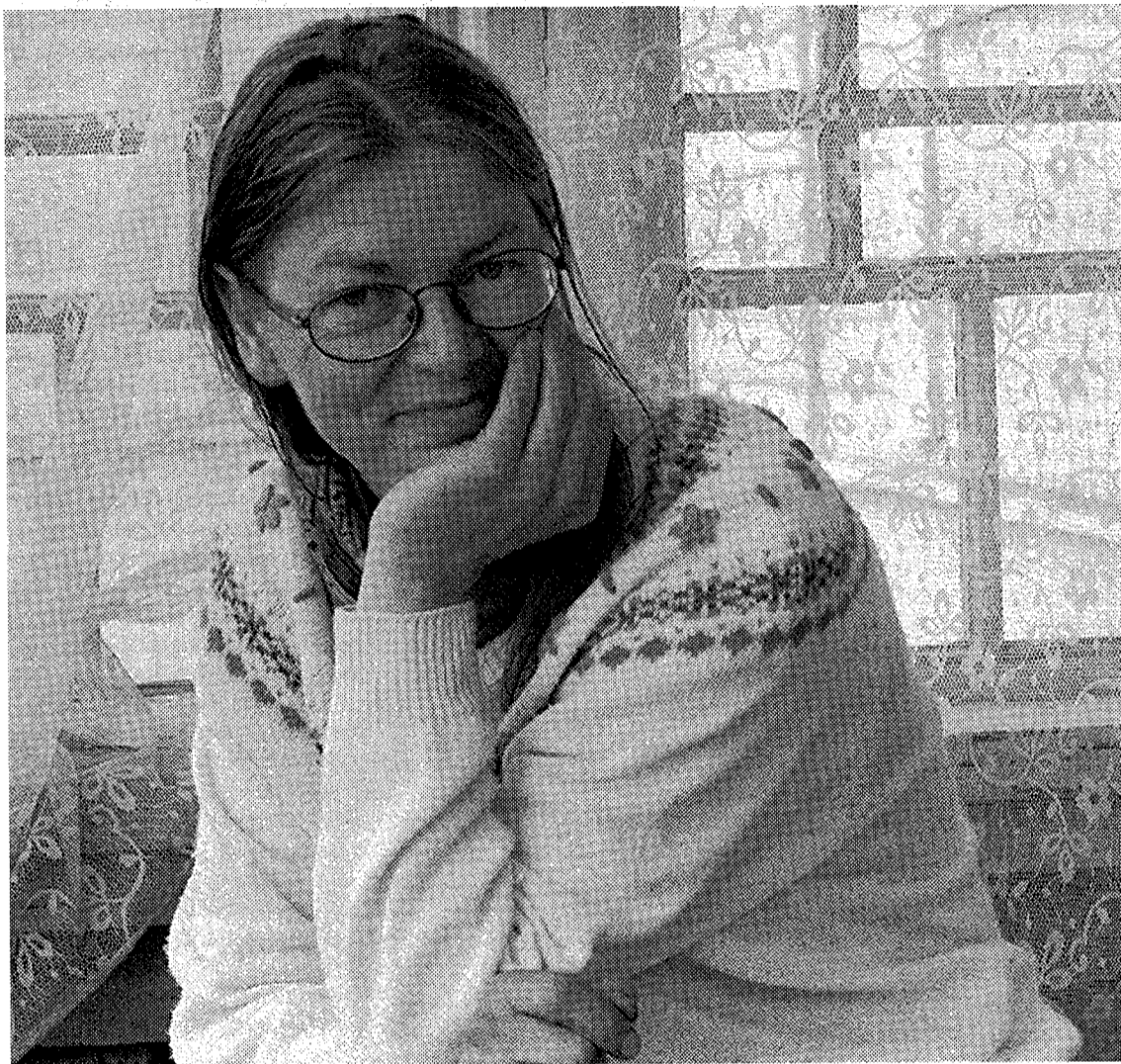
Kehityssuunta on selvästi nähtävissä, jos ynnää yksityiskohdistat kokonaisuuden. – Luonnonmukaisempi elämäntapa olisi joka suhteessa parempi, maailmanlaajuisestikin, muistuttaa Seija.

– Pelkään saasteongelmien kasvavan niin suuriksi, että kaikki tehokkuudella saavutettu hyöty menee niiden paikkaamiseen, jos riittääkään. Ongelmat ovat jo nyt niin isoja, että niiden ratkaiseminen edellyttää todellisia ponnisteluja. Ainakin osa ongelmista voitaisiin ratkaista jo nykyiselläänkin tietämyksellä, mikäli ongelmien olemassaolo tiedostettaisiin, uskoo Seija.

Maatalous ei ole ainoa tuen saaja

Maataloudelle maksettavista tukimarkoista on julkisuudessa puhuttu paljon viime aikoina. Seija Kortekallio muistuttaa, ettei maatalous ole ainoa elinkeino, jota tuetaan.

– Esimerkiksi suurteollisuus ostaa sähkönsä paljon halvemmalla kuin yksityiset, mutta tästä ei puhuta. Maatalouden saamasta

– Kun aloitin tilanpidon parikymmentä vuotta sitten, tila oli liian suuri esimerkiksi valtionlainoituksien. Nyt se on "eurokokoinen"; mahdollisuuksia on moneenkin tuotantosuuntaan, kunhan tilanne selkiintyy, sanoo Seija Kortekallio.

tuesta on kohistu, mikä on muokannut asenteita maataloutta kohtaan, ja työtä tekevä kansa on pahoittanut mielensä, sanoo Seija.

– Maatalouspolitiikka on ollut yksi sosiaalipolitiikan muoto. Rajoittamalla ja tukemalla pyrittiin tietynkokoisiin maatiloihin, mikä ei osoittautunut hyväksi ratkaisuksi. Nyt tilojen pitäisi olla suuria, joilla tuotantokustannukset jäävät kohtuullisiksi, mutta hetkessä suurtiloja ei synny, miettii Seija.

Luomu-munia?

Eläinrakkaina niin Seija kuin hänen miehensä Antti Lampi ovat huolissaan eläimistä tehotuotannossa. – Maassamme ollaan hiljaa häkkikanaloista ja broilerikasvattamoista, vaikka niissä eläimiltä minimoidaan kaikki sellaiset asiat, joista eläin elämässään voisi nauttia, sanoo Seija.

– Kanat ovat silminnähdessä tyytyväisiä käyskennellessään vapaina ulkona ja toimiessaan luontonsa mukaisesti, kun munimisen aika tulee. Muniminen on kanoille yksityinen asia, se tapahtuu omassa rauhassa, eikä muiden keskellä kuten häkkikanaloissa, muistuttaa Seija.

– Ruuan kuluttajien pitäisi herätä ajattelemaan, millä tavalla

tuotettuja elintarvikkeita he ostavat. Hyödyn maksimoiminen kotieläintaloudessa ulottuu ravihevosta koirien jalostukseen, pahoittelee Seija.

Investoinneilla velkaorjuuteen

Seija ja Antti toteavat tilan tulevaisuutta miettiessään investointien johtavan herkästi velkaorjuuteen. – Tuotannon rationalisointia yritettiin, mutta se olisi johtanut niin syvään investointikierteeseen, että olisimme olleet lopun elämämme velkaorjuudessa, kertoo Seija.

Siedettävän kevyiksi maatalon töitä ei saa ilman koneita. Ja ellei koneita ole, työtä tekee oman terveytensä kustannuksella. – Luonnonmukainen viljelykään ei vähennä työn määrää eikä koneiden tarvetta, huomauttaa Antti.

– Monilla tiloilla ihmiset sinnittelevät paremmin tai huonommin tuloksin. Onnekkaita ovat ne, jotka voivat tehdä työtä uuraamatta liiaksi ainoata terveytensä tai kaikkea aikaansa maanviljelyyn, sanoo Seija.

Tulevaisuuden suunnitelmat joustaviksi

Tulevaisuutta miettiessään Seija toteaa, ettei nykyisellään voi tehdä joustamattomia tuotanto-

suunnitelmia. – Uudet viljelijäpolvet ovat kypsiä monipuolista ammattitaitoa vaativien yritysten hoitamiseen, mutta eri asia on, löytyykö kaikille tiloille oikeaa tuotantosuuntaa, miettii Seija Kortekallio.

Maaseudulla asuvan väestön Seija arvioi tulevaisuudessa monipuoliseksi: maaseutua eivät asuta yksinomaan maatalousyrittäjät, vaan myös muualla työssä käyvät tai työttömät.

– Maaseudulla asuminen on enemmän kuin pelkkä toimeentulon lähde, se on elämäntapa. Esimerkiksi sadoille tuhansille työttömille maaseutu voi tarjota mielekkään elämänmuodon, sanoo Seija.

– Vakavasti otettava vaihtoehto on elintason laskua seuraava köyhyys, jolloin ihmisten on pysyttävä tulemaan vähällä toimeen, pohtii Seija.

Seija uskoo maaseudulla olevan kysyntää palvelujen vaihdolle, jolloin vastikkeena voi olla myös työ rahan vaihtoehtona. – Maaseutukyllissä on jo nyt kysyntää eri ammattilaisten palveluille. Työttömät voisivat esimerkiksi hakata halkoja sellaista palvelua tarvitsevalle, ellei päivärahojen byrokratia tekisi työtä kannattamattomaksi, uskoo Seija.

Teksti: ANNIKKI REPO
Kuvat: MATTI PULKKINEN

– Jos aika olisi toisenlainen, tilallamme olisi enemmän toimintaa. Nyt joudumme sopeutumaan siihen, että lypsykarjan pitäminen on tarpeetonta työtä ja katsomaan, mitä tulevaisuus tuo, sanovat Seija Kortekallio ja Antti Lampi. Vanhemmat toivovat maatalouden aseman olevan nykyistä valoisamman, kun Tilhi ja Ahti ovat